

BESLUT

Datum
2009-02-24Ärendenummer
511-4202-08
Regdosid
20140138**BILDANDE AV NATURRESERVATET NOTTERYD
I VÄXJÖ KOMMUN**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) området Notteryd som naturreservat. Gränsen för naturreservatet (bilaga 1 och 3) utmärks i fält och ska följa gränsen för fastigheten Gårdsby-Notteryd 2:2.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser Skogsstyrelsen Kronobergs Östra distrikt till förvaltare av reservatet.

Syftet med naturreservatet Notteryd är att bevara och skapa livsmiljöer för de växter, djur och svampar som är knutna till äldre, lövrika och luckiga blandskogsmiljöer med mycket ädellövträd. Skogen ska vara öppen, ljus och innehålla rikligt med multnande ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Genom att bevara och återskapa öppna gräsmarker bevaras livsmiljöer för de växter, djur och svampar som är knutna till öppna blomrika miljöer.

Naturreservatet Notteryd ska ge allmänheten möjlighet till friluftsliv och rekreation och kunna fungera som ett område för undervisning, utbildning och motion. Organiserat friluftsliv och vetenskapliga undersökningar ska kunna bedrivas i reservatet med hänsyn tagen till områdets skyddsvärda biotoper, arter och kulturhistoria.

Kulturlämningar ska tydliggöras genom att fornborgens murar liksom stenmurar och odlingsrösen samt det militära övningsområdet ska framhävas i landskapet.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om områdesskydd om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i naturreservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller annan jordart,
2. borra, spränga, schakta, gräva, dämma, dika, dikesrensa, utfylla, tippa, lägga upplag eller utföra annan liknande åtgärd på land eller i vatten,
Anmärkning:
I. Befintlig väg och parkeringsplats får underhållas.
II. Sjösänkingsföretaget Lövsjön får underhållas.
3. anlägga väg, parkeringsplats eller vändplats,
4. ta bort eller skada stengärdesgård, odlingsröse eller annan kulturlämning,
5. uppföra byggnad eller anläggning,
Anmärkning: Förvaltaren kan ge tillstånd till att jakttorn eller vindskydd eller liknande anläggning för friluftslivet uppförs på lämplig plats om behov finns.
6. anlägga mast, antenn, luft- eller markledning,
7. avverka, gallra, beskära, röja, så, plantera träd eller buskar eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller skada enskilda träd eller buskar,
Anmärkning:
I. Träd med döda grenar eller kronor som utgör uppenbar fara för liv eller egendom får tas ner och flyttas till annan lämplig plats inom reservatet.
II. Förvaltaren kan ge tillstånd till att ta upp och underhålla siktgata för jaktens behov på lämplig plats och om behov finns.

8. skada, ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller grövre grenar,
Anmärkning: Vindfälle eller döda grenar som hamnar olämpligt och påtagligt hindrar hävd eller framkomlighet på stigar, vägar och i vatten får flyttas till annan lämplig plats inom reservatet. Med grövre grenar avses grenar där den grövsta änden är större än 10 cm i diameter.
9. använda bekämpningsmedel, gödsel, kalk eller kemiska eller biologiska preparat,
10. ändra växt- och djurlivets sammansättning genom att föra in, så eller plantera ut arter som inte är hämtade inom reservatet,
Anmärkning: Hotad art får efter tillstånd från Länsstyrelsen föras in i syfte att förstärka dess population.
11. fylla igen håligheter i träd eller på annat sätt påverka ihåliga eller gamla träd,
12. tillskottsutfodra.
Anmärkning: Tillskottsutfodring får vid betessläpp och avslutning av betessäsong ske under högst en veckas tid och efter samråd med förvaltaren.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar iordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatsgräns och information om reservatet,
2. att följande skötselåtgärder utförs inom reservatet, som erfordras för reservatets vård och skötsel:
 - Stängsling/reparation av stängsel
 - Bete
 - Ängsskötsel med slätter

- Naturvårdsbränning
 - Naturvårdande avverkning, gallring, röjning och ringbarkning
 - Uppläggande av faunadepå
3. anläggning och underhåll av anordningar för allmänheten, såsom rastplats, strövstigar och parkeringsplats för friluftslivets behov,
 4. åtgärder för tillsyn och uppföljning av syfte och mål,
 5. åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen,
 6. tillfälliga virkesupplag i samband med skötselåtgärder,
 7. användning av vägar i den utsträckning som behövs för reservatets vård och förvaltning.

Utfallande virke i samband med skötselåtgärder tillfaller förvaltaren, om inget annat avtalats.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordning (1998:1252) om områdesskydd om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller för allmänheten)

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. skada naturföremål eller ytbildning, t.ex. genom att gräva i mark, borra, måla eller mejsla på berghällar och block,
Anmärkning:
Förvaltaren kan ge tillstånd till att i friluftslivs- eller undervisningssyfte gräva gropar.
2. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
3. plocka eller gräva upp ris, örter, svampar, mossor och lavar annat än plockning av icke fridlysta arter för husbehov,

4. framföra eller parkera motordrivet fordon eller släpvagn annat än på anvisad väg och iordningställd parkeringsplats,
5. sätta upp tavla, skylt, affisch eller liknande utan tillstånd från förvaltaren,
6. bedriva tävlings-, lägerverksamhet eller liknande utan tillstånd från förvaltaren,
7. störa djurlivet t.ex. genom närgånget uppträdande vid bo- eller lekplats,
8. tälta mer än en natt eller övernatta i husbil eller husvagn,
9. elda annat än på iordningställd eller anvisad eldplats.

Från föreskrifterna under C undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Föreskrifterna under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling och i ortstidning. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturminneslagen.

Enligt 7 kap 28a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område.

BESLUT

Datum
2009-02-24

Ärendenummer
T511-T4202-08
Regdosid
20140138

ADMINISTRATIVA DATA

Namn: Notteryd
RegDOS-Id 2014138
Län: Kronobergs län
Kommun: Växjö
Församling: Gårdsby
Läge: Ca 1,5 km Ö Sandsbro och ca 7 km ÖNÖ Växjö
stads centrum. Reservatet omfattar delar av
Toftasjön, Stensjön och Lövsjön.
Gränser: Enligt karta och gränsbeskrivning, bilaga 1 och 3 i
beslutet
Areal: Totalt: 289 ha Land: 184 ha
Vatten: 105 ha
Fastigheter och markägarkategori:
Fastigheter Markägarkategori
Gårdsby-Notteryd 2:2 Staten genom
Naturvårdsverket
Servitut: Last: Båtplats för Gårdsby-Notteryd 1:5, 1:13
(0780K-98/120.2)
Sakägare: Enligt bilaga 4
Förvaltare: Skogsstyrelsen Kronobergs östra distrikt
Fastighetskarta: 5e2i / 63E 0jN Vikensved
Terrängkarta: 5eSO / 525 Växjö
Naturgeografisk region: 12 a Sydöstra smålands skogs- och sjörika
slättområden
Natura 2000,
områdeskod: SE0320154 Notteryd
areal: 259 ha
områdestyp: SCI (Sites of Community Importance, dvs
bevarande av livsmiljöer för växter och djur)
naturtypskod: *9010 - Västlig taiga (145 ha) *=Prioriterad naturtyp
artkod: 1386 – Grön sköldmossa *Buxbaumia viridis*

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Naturreseptatet Notteryd är ett stort sammanhängande skogsområde
som domineras av lövrik barrblandskog. Stora delar av reservatet har
naturskogsqualitéer med stora mängder gamla träd och multnande

ved. På barken av gamla träd samt på multnande ved växer flera skyddsvärda kryptogamer. I reservatet finns även värdefulla sumpskogsmiljöer. Områdets hävdade marker har höga naturvärden knutet till en artrik flora och rikt insektsliv.

Naturreseptatet Notteryd är av mycket stort värde för det rörliga friluftslivet. Det utnyttjas för en mängd olika aktiviteter bl a scouting, orientering, svampplockning och vandringar. Genom reservatet går Sigfridsleden som utnyttjas av vandrare. Reservatet gränsar till sjöarna Toftasjön, Stensjön och Lövsjön samt har mycket stora kulturhistoriska värden såsom fornborg, torpar- och militärhistoria. En mer detaljerad beskrivning av reservatet finns i reservatets skötselplan.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Notteryd var tidigare skjutfält i Fortifikationsverkets ägo. Aktiviteten på skjutfältet avtog allt mer för att helt upphöra kring senaste sekelskiftet. Områdets läge nära Växjö gjorde det intressant för friluftslivet och dessutom fanns det kända naturvärden i området. 1999 lät Fortifikationsverket Pro Natura genom Leif Andersson ta fram underlagsmaterial för bedömning av naturvärden och värden för friluftslivet. En av undersökningens slutsatser var att området bör skyddas som naturreseptat. Efter att den militära verksamheten upphörde överfördes fastigheten år 2001 till Naturvårdsverket.

Växjö kommun var angelägen om att området kunde nyttjas för friluftsliv och att ett större skogsområde med äldre skog nära staden bevarades. Växjö kommun sökte pengar från den lokala naturvårds-satsningen, LONA, och tog år 2006 fram förslag till beslut och skötselplan med hjälp av Naturcentrum AB genom Andreas Malmqvist.

Förslaget till beslut och skötselplan omarbetades något av Länsstyrelsen och därefter förelades sakägare att inkomma med eventuella synpunkter/erinringar. Myndigheter, ideella föreningar m fl har lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget. Följande yttranden har inkommit.

Fiskeriverket vill att texten om riksintresset för vattendrag utvecklas.

Sveriges geologiska undersökning har inget att erinra mot förslaget men anser att listan över utförda inventeringar bör innehålla referenser till jordarts- och bergsgrundskartor med beskrivningar.

Skogsstyrelsen, Kronobergs Östra distrikt tillstyrker att naturreservatet Notteryd bildas då det är ett värdefullt rekreationsområde med potential att utveckla såväl naturskogs- som lövskogsvärden. De framför vidare en del detaljsynpunkter på vissa föreskrifters utformning. På skötselplanen har de bl.a. synpunkter på skötseln av gräsmarker och lövskog samt åtgärder för friluftslivet.

Smålands museum tillstyrker genom landsantikvarien förslaget och har med tillfredsställelse tagit del av förslaget och anser att en reservatsbildning av Gripeberg med omgivning är angelägen.

Växjö kommuns kommunstyrelse tillstyrker förslaget till bildande av naturreservatet Notteryd men tycker att det inte ska vara tillåtet med siktgator och jakttorn eftersom jakten då kan avskräcka besökare.

Naturskyddsföreningen i Kronoberg anser att syftet ska vara att ett större vildmarksområde med gammal lövrik och heterogen naturskog med blomrika gläntor skapas. Naturblandskog bör prioriteras vilken gärna får betas eller brännas medan nutida skogsbruksåtgärder är olämpliga. Dyra skötselåtgärder bör främst ske på gräsmarker rika på örter och blommande buskar som dock inte bör betas då det missgynnar rödlistad fjärilsart i området. De kommenterar granbarkborren och menar att den gör nytta i naturreservat genom att hindra granen från att konkurrera ut andra trädslag. De anser vidare att siktgator och jakttorn är olämpliga och att det inte behövs allmän jakt för att hålla ner älg- och rådjursstammarna.

Naturskyddsföreningen i Växjö och Växjö fågelklubb stödjer helhjärtat förslaget att avsätta området som naturreservat. De är likaså till största delen positiva till förslaget till skötselplan och föreskrifter. Däremot anser de att jakt inte bör tillåtas och att det vore direkt olämpligt tillåta jakttorn och siktgator.

Hälsoarena Fylleryd har inga direkta invändningar men understryker vikten av funktionshinderfria möjligheter att nyttja området. De ser gärna att det kan anordnas fria och äventyrsinriktade aktiviteter liksom

orientering och motionslopp. Entréerna bör vara tydliga med tilltagna parkeringsplatser och rastplatser. De ser en konfliktrisk mellan friluftsliv och jaktintressen och har redan mött situationer där friluftslivets utövare hindras av jaktutövare.

Svenska Missionskyrkans ungdom i Växjö har inga direkta invändningar mot förslaget men ställer frågor om tillgänglighet, ansvar och utvecklingsmöjligheter. De är positiva till ett avtal om scouthajkplats med vindskydd och eldplats.

Toftasjöns fiskevårdsområde vill framhäva att det borde finnas eldplatser med sittmöjligheter på någon av öarna i Toftasjön, mest lämpad är nog Koön. De ifrågasätter om det är klokt att låta granbarkborrarna svärma fritt inom området. De tycker att det är bra att använda statens mark till avsättning för naturreservat.

Växjö orienteringsklubb har aktivt verkat för att området ska klassas som reservat men menar att det inte får vara en prioritering att i ett av Växjös bästa friluftsområden skapa en vildmarksmiljö där omsorgen om djur och växter har större tyngd än att människor ska ha goda förutsättningar för friluftsliv, motion och idrott. Växjö OK föreslår att förvaltaren aktivt ska röja eller gallra för att få en ljusöppen skog med framkomliga stigar och att röja bort insektsangripen eller stormfälld skog. De föreslår att syftet ska vara att både bevara naturen och tjäna som stadsnära friluftsområde. De ger förslag på föreskriftsändringar som underlättar för friluftsaktiviteter. De anser att värmestugan borde få nyttjas vid friluftsarrangemang och skjutbanan vid lägerverksamhet.

Mats Petersson, Gasslanda, ställer sig positiv till skyddet av Notterydsområdet som naturreservat. Han saknar dock det kulturhistoriska perspektiv som i stor utsträckning påverkat det nuvarande utseendet och biologiska mångfalden i området. Han ger också information om en mängd olika militär- och kulturhistoriska lämningar och episoder.

Mikael Jonsson, Gårdsby-Tofta 5:2, har som relativt nära granne en oro över granbarkborrarnas framfart. Han tycker däremot det är bra att göra naturreservat av denna typ av markägarkategori.

Elisabeth Dahl, Gårdsby-Notteryd 1:14, är positiv till förslaget till beslut. Hon påpekar att det i gränsbeskrivningen står att punkt 24 i är ommarkerad men där finns en sten.

Per Olof Ezelius, Gårdsby-Tofta 2:56, ser fram emot fastställande av naturreservatet enligt liggande förslag och ger fullt stöd.

Länsstyrelsen har bedömt att det inte behöver göras en konsekvensutredning (enligt förordning 2007:1244) av bildandet av naturreservatet Notteryd då Länsstyrelsen anser att inte någon kommer att påverkas kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt av beslutet om naturreservat.

MOTIVERING

Syftet med reservatet har angetts ovan. Naturreservatet Notteryd är ett stort sammanhängande lövrikt skogsområde. I skogarna finns gott om gamla träd och multnande ved. Det finns många skyddsvärda kryptogamer knutna till de gamla träden och den multnande veden. Angränsande till reservatet finns artrika bokskogar. Reservatet ligger i en sjörik trakt och omfattar delar av tre sjöar.

Naturreservatet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen levande skogar, ett rikt växt- och djurliv samt ett rikt odlingslandskap.

Naturreservatet Notteryd ligger inom riksintresseområde för vattendraget Mörrumsån.

Notteryd ingår i det europeiska nätverket Natura 2000.

En nyckelbiotop och tre naturvärdesobjekt är registrerade i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.

Områdets fornborg och spåren av hävd och brukande liksom militär verksamhet kan genom områdets skötsel framhävas.

Geologin är unik för Växjö's omgivande landskap med en intressant topografi med förkastningsbrant, blocksänkor, kala hållar och storblockig terräng.

I översiktsplanen för Växjö kommun (antagen oktober 2005) är det aktuella området utpekad som ett blivande naturreservat.

Bevarandet av naturvärdena går ej att förena med ekonomiskt skogsbruk.

Aktiviteter som tältning, camping, eldning mm. har begränsats eftersom sådana verksamheter skulle begränsa övriga besökares upplevelse av området.

Åverkan på levande eller döda träd och buskar är ej tillåtet eftersom det skulle kunna hota de biologiska värden som är knutna till djur- och växtlivet i området.

Jakt får bedrivas i reservatet då det dels är ett sätt att utöva friluftsliv och dels för att jakten kan minska mängden klövvilt som hindrar föryngringen av de lövträd som är viktiga för den biologiska mångfalden. För att jakten ska vara säker ska det finnas möjlighet till jakttorn och siktgator. I naturreservatet Notteryd har staten som markägare möjlighet att styra jakten genom att sätta upp villkor i jakträttsupplåtelsen. Det blir därmed förvaltarens uppgift att tillse att jakten bedrivs på så sätt att reservatets syfte om rekreation och friluftsliv kan uppfyllas. Förvaltaren uppgift blir också att tillse att jakttorn och siktgator placeras så besökarnas bild av naturområdet inte störs.

Utifrån de synpunkter som framförts på skötselplanen har ändringar och tillägg gjorts, i den mån de bedömts vara praktiskt genomförbara, rimliga i proportion till kostnaderna och förenliga med reservatets syfte.

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Reservatsbildningen är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kapitlen miljöbalken samt med översiktsplanen för Växjö kommun.

BESLUT

Datum
2009-02-24Ärendenummer
T511-T4202-08
Regdosid
20140138

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428) jämfört med 27 § förordningen om (1998:1252) områdesskydd enligt miljöbalken mm, att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar införas i tidningen Smålandsposten. Delgivningen ska anses ha skett på tionde dagen efter dagen för detta beslut, förutsatt att kungörelsen inom den tiden införts i ovan nämnda tidning.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö och på Länsstyrelsens hemsida, <http://www.lansstyrelsen.se/kronoberg>.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom skrivelse till regeringen. Överklagandet ska dock skickas in till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 VÄXJÖ. Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet senast den 27 mars, annars kan inte regeringen pröva överklagandet.

Överklagandet bör innehålla följande:

- Hänvisning till detta beslut, dnr 511-4202-08
- Vad som ska ändras
- Namnteckning, namnförtydligande och adressuppgifter
- Eventuella handlingar som stöder överklagandet.

UPPLYSNINGAR

Beslut i ärendet har fattats av Landshövding Kristina Alsér.

I handläggningen av ärendet, i vilket Martin Unell varit föredragande har också länsrådet Lennart Johansson, miljövårdsdirektören Carl-Philip Jönsson, funktionsansvarige för naturvård Elisabet Ardö, chefsjuristen Lena Stjernqvist, samhällsplanerare Johan Gustavsson, länsantikvarie Heidi Vassi samt lantbrukskonsulenten Robert Simonsson deltagit.

Kristina Alsér

Martin Unell

Delgivningssätt

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inklusive kartor
3. Gränsbeskrivning
4. Sakägarförteckning
5. Miljöbalkens regler om naturreservat
6. Hur man överklagar
7. Sändlista

LÄNSSTYRELSEN
I KRONBERGS LÄNKarta till beslut för naturreservatet
Notteryd i Växjö kommun
Dnr 511-4202-08

2009-02-24

Naturreservatets gräns

1:10 000

0 100 200 400 Meter

Fastighetsgräns

Yttergräns